

HELIKON

(Kolozsvár, Erdély)
Főszerkesztő: Szilágyi István
E-mail: kvari.helikon@gmail.com
Honlap: www.helikon.ro

Papp Attila Zsolt beszélget Benkő Levente történésszel: „Szerintem a magyarság ma egyetlen és nagy tabutémával szembesül, mégpedig azzal, hogy nem mer vagy nem akar szembenézni saját közelmúltjával, azaz önmagával. (...) Valamiért nem tudja vagy nem meri görcső alá venni azt, hogy a kommunista rezsim idején ki milyen mértékben játszott a játszószerepét. Kiemelném ezt a szót, hogy ártó, és akkor az önvizsgálatnak azzal kellene kezdődnie, hogy tisztázzuk ezt a fogalmat. Utána a részleteket. Mert amíg ez nem történik meg, vagy legalábbis nem kezdődik el érdemben, addig itt állunk, tele görcsökkel, előítéletekkel, félreértelmezett vagy félremagyarázott tényekkel, bénító és temérdek vitát okozó feltételezésekkel, a történet pedig legfeljebb arról szól, hogy a sajtó már megint világgá kürtöli: Szilágyi Domokos besúgó volt, Lászlóffy Aladár úgyszintén, Bíró Ferenc nem más, mint Xantus Gábor, és így tovább. (...) De érdekelnék-e valakit azok a körülmények, amelyek között az illetőnek be kellett mennie a szekura, és el kellett mondania vagy le kellett írnia arról, hogy hol járt, mit látott, kivel találkozott és mit csinált?” Verset publikál a lapban Kinde Annamária, Czegő Zoltán és Lászlóffy Csaba. Benkő Attila ismerteti „a külső régiók magyar nyelvváltozataiból” készült szótárakat. „Mivel a nemzeti nyelv nem olyan természetű fogalom, mint az állampolgárság, a fő nyelvváltozatnak, a standardnak olyanoknak kell lennie, hogy mindenki, aki magyarul beszél, saját nyelvét a

közös nyelv részének érezhesse. Azaz mindenki otthon érezhesse magát a közös nyelvváltozatban, hiszen Tamásit parafrázálva, azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk a nyelvünkben” – emeli ki a recenzens.

IRODALMI JELEN

(Arad, Erdély)
Főszerkesztő: Böszörményi Zoltán
E-mail: ij@irodalmijelen.hu
Honlap: www.irodalmijelen.hu

Tóth Krisztina, Barna T. Attila, J. Kovács Iván, Sztanó László, Pósa Zoltán, Tóth Erzsébet, Marnó János, Beck Tamás, Szeder Katalin, Kálnay Adél, Végh Attila és Oláh András Salvatore Quasimodo-versenyen díjazott verseit közli a lap legújabb száma. „És jó a béke, a hazugságot hazugságra halmozó. / A tömeggyilkosnak nincs arca, hogy felelhetne. / A föld nem válogat. Új virágot növeszt bűnösök / És ártatlanok vére. Az óra örökre lengyel időt mutat.” (részlet Tóth Erzsébet Katyn földjén című verséből) A folyóiratban olvashatók többek között Danyi Zoltán és Gángoly Attila prózái. Jámbor Gyula Jókai Annával készített interjút.

(Kolozsvár Erdély)
Főszerkesztő: Kántor Lajos
E-mail: korunk@korunk.org
Honlap: www.korunk.org

A *Művek, világok* címet viselő augusztusi szám előszavában Balázs Imre József a következőt emeli ki: „A keveredés, a lakosság térbeli mozgása világjelenség, de Európában van még egy sajátos

összetevője: az intézményesülési formáit mindmáig kereső Európai Unió *hagyományosan európai* kultúráinak találkozása egy közösen tekinthető európai identitásban önmagában is problematikus, de ezt a folyamatot ráadásul ugyanúgy átszövi a posztkoloniális világ lakóinak helykereső igyekezte, mint a világ bármelyik más területén. A műfordítás – sokan leírták már ezt – nem egyszerűen nyelvek, hanem kultúrák közötti kommunikáció is. A fordítás célja sohasem két kultúra közötti távolság megszüntetése, csupán egy nyelv keresése, amelynek segítségével egyáltalán beszélgethetnek a kultúrák. Amelynek segítségével megszólaltatható a különbség és az azonosság.” Euripidész *Oresztész* című drámájából Karsai György és Térey János fordít. Lackfi János Vahé Godel svájci-örmény verseit ültette át magyar nyelvre. „száműzetés parázstartója / amott a romok / csonthalom fehérségűek / nagyapa köp egyet a rózsabokorra / a levelek eltévednek / nagymama éjfél után / meztelenül ballag le a völgybe / ez így nem mehet tovább” (részlet a *Száműzetés parázstartója* című versből). Farkas Jenő *A román irodalom magyar recepciója* címmel publikál tanulmányt, Szonda Szabolcs a III. Forrás-nemzedékről és a román irodalom *nyolcvanas* nemzedékéről. „A teoretizáló hajlam mindkét esetben a szerepek, státusok vállalt vagy szükségszerű megsokszorozódását jelzi. A »nyolcvanasok« vonatkozásában ez a tendencia kiegészül azzal, hogy ennek a csoportosulásnak a tagjai, szépirodalmi vagy kváziszépirodalmi műveik révén, az abban az időben hiányzó társadalomtudomány-ágazatok működését is vállalták, pótolni-helyettesíteni próbálták.”

(Csíkszereda, Erdély)

Főszerkesztő: Ferenczes István

E-mail: moldvaimagyarsag@gmail.com

A lap Endrődi Péter beszélgetésével és K. Tóth László írásával emlékezik a híres primásra, Zerkula Jánosra. „Hát becsukódott a huszadik század hátsó ajtaja is: elment az öreg csángó, elment Zerkula, a »középlöki« primás. S vele a nagy generáció... Elment abban az örök nagykabátban, amit mindig rajta láttam; ment előttem kicsit görbedten, hóna alatt a mozsikával; szemén a fények elé lépett hályog, szívében az Isten kottázta gyimesi táncrenddel. Ő is kívülről tudja. S járna is, hogyha lába lenne... S mennyi, mennyi mindene hiányzik! Most hát az Öreget is magához vette... Nem értjük mi a nincset – élünk, mintha mindig volna... S nem javít rajtunk árnyak suvadása. Az egész mindenséget láthatatlan parányok építik, de az isteni kovakő szikrája nélkül megelevenedni lehetetlen. S van, aki egy szikrával többet kapott: a művész, a lelkeket gyógyító ember... S mi tudományt üzünk, oly tudományt: már minket

üldöz, s csupasz leckéket mondunk fel, mintha az életre igaz lenne... Megyünk valahová? Hová megyünk...? Otthon nem jó már, ember...? »Középlökon«? Hogy fáj a szépre az eleven anyag... Hogy tudja, aki alkotni fogant...Gazdag, boldog élete volt. Keservesen. Hiszen a szépség is arra volt, hogy fájjon... S adott, adott... Megadatott, hogy fényképezem, lehet bár száz képem is róla. Megsüthetem. A „sohatöbbébe” hiába kattanna: nem lát a gépem... Nincs tudomány az elmúlásban. Hallgattuk, körülálltuk, elfogyasztottuk az Öreget... Nem szólt. Nem bánta. Van-e, aki azt mondhatná: én adtam Neki?! Az elmúlt év karácsony-havában találkoztam Vele a „Marczibányin”. Rég láttam. Amikor felismert – a hangomról, hiszen nem lát! – sírva fakadt. – Péter! Jaj, kicsi Péter! Nem volt oka rá... minden oka megvolt. Mert nyolcvannegyben, mert nyolcvannyolcban, mert kilencvenhétben... Hol vagytok, múlt idők? Kifacsartatok, kifacsartatok engem. S nehezül a szárny... Egy közelije is, akkor ment el éppen... Az is, Ő is. Fáradtnak éreztem. És azt: minden megvolt már. De úgy húzta, mintha tegnap lenne. De már nem

énekel. Tanácstalan voltam. A kezemet nem eresztette. S engem a büntudat és szorongás nem. Hány hét a világ...? – Megköszöntem én, János bácsi! Volt egy félliteres »cujkásüveg«. Először Ő... Azután én. Azután elment... Földi éjszánkánk muzsikás öre. Viszontlátásra, János bácsi.” (K. Tóth László emlékezése Zerkula Jánosra)

Székelyszékelyföld

KULTURÁLIS FOLYÓIRAT

(Csíkszereda, Erdély)

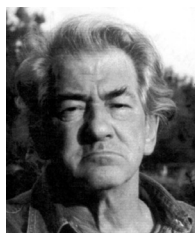
Főszerkesztő: Ferenczes István

E-mail: szekelyfold@cchr.ro

Honlap: www.hargitakiado.ro

A folyóirat Kenéz Ferenc, Gittai István és Czegő Zoltán verseit közli. „Kezdő sírrablóként ástam ki apámat / minden áldott éjjel. Áldatlan álmaim / vertek ki ázni, csak ázni, marokkal tépve a földet / szegény fölött, míg kiültem újból és újból / a sírja szádára. // És másnap és negyednap. / Igaza volt Pascalnak: / úriember nem foglalkozik / olyasmivel, amihez nem ért.” (részlet Czegő Zoltán *Új magyar rapszódia* című verséből) A Pályám emlékezete rovatban Simó Márton beszélget a hetvenéves költővel.

Arany János-díj

Az idén **Marsall László** Kossuth-díjas költő és **Szilágyi István** Kossuth-díjas író kapott Arany János-díjat. A

díjátadásra október 23-án, a Magyar Írószövetség székházában, az 1956-os forradalom emlékére rendezett ünnepség keretében került sor. Ágh István költő emlékbeszéde és Kovács

István költő, az Arany János Alapítvány kuratóriumi elnökének köszöntője után a díjazottak munkásságát Mezey Katalin költő és Márkus Béla irodalomtörténész méltatta. A díjjal járó Arany János-bronzportrét Kő Pál szobrászművész készítette.

Simonyi Imre-díj

A Simonyi Imre-díjat **L. Simon László** költő kapta. Az ünnepélyes díjátadásra Gyulán október 17-én a Karácsonyi

János Katolikus Gimnázium által szervezett VIII. Simonyi Imre Szavaló, Versillusztrációs és Versmegzenésítő verseny után került sor a Katolikus Községi Házban.